Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW

OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027

NAZWA PRZEDMIOTU	INSTRUMENT GŁÓWNY – FORTEPIAN
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	fortepian
POZIOM STUDIÓW	magisterskie

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

PROF. DR HAB. BOGDAN CZAPIEWSKI
PROF. DR HAB. BOGDAN KUŁAKOWSKI
PROF. DR HAB. WALDEMAR WOJTAL
DR HAB. ELŻBIETA PASIEROWSKA
DR HAB. PAWEŁ RYDEL
DR HAB. PIOTR SŁOPECKI
DR MACIEJ GAŃSKI
DR KORDIAN GÓRA
DR MICHAŁ MOSSAKOWSKI
DR MIKOŁAJ SIKAŁA
DR SŁAWOMIR WILK
pedagodzy współpracujący:
DR BARTOSZ SKŁODOWSKI

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Obowiązkowy przedmiot specjalistyczny. Wykłady prowadzone są stacjonarnie.
Celem nauczania jest wykształcenie wysokokwalifikowanego muzyka instrumentalisty w specjalności gra na fortepianie, przygotowanego do działalności solistycznej, kameralnej oraz pedagogicznej, w ramach uprawnień uzyskiwanych przez absolwentów studiów magisterskich Wydziału Instrumentalnego akademii muzycznych w Polsce.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Przyjęcie na studia II stopnia w Akademii Muzycznej w Gdańsku w danej specjalności.
Wymagania co do programu egzaminacyjnego są następujące:
• 2 etiudy, w tym obowiązkowo co najmniej jedna etiuda F. Chopina (z wyjątkiem op. 10 nr 3, 6, 9, op. 25 nr 1, 2, 7, 9 i Etiud metodycznych),
• allegro sonatowe z dowolnej sonaty fortepianowej,
• utwór (lub utwory) dowolne o łącznym czasie trwania ok. 10 min.
Ocenie Komisji Egzaminacyjnej podlega poziom trudności technicznych i interpretacyjnych prezentowanego programu oraz jakość jego wykonania.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Uzupełniające zajęcia o profilu muzycznym (zespół kameralny, nauka akompaniamentu, literatura specjalistyczna, propedeutyka muzyki współczesnej, zespoły chóralne itp.) oraz wszelkie zajęcia poszerzające horyzonty intelektualne i formujące osobowość studenta w myśl szeroko pojętej idei humanizmu.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

Materiały nutowe i nagrania programu wybranego do realizacji w danym semestrze przez pedagoga prowadzącego. Literatura dotycząca kompozytorów oraz genezy opracowywanych w danym semestrze dzieł.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

• Materiały nutowe i nagrania szeroko rozumianej literatury fortepianowej
• Książki i artykuły traktujące o problematyce wykonawstwa fortepianowego, interpretacji dzieła muzycznego w aspekcie wierności estetyce epoki oraz stylistyce artystycznej wypowiedzi kompozytora, np.:
◦ W. Chmielowska – Z zagadnień nauczania gry na fortepianie, PWM Kraków, 1963.
◦ G. Sandor – O grze na fortepianie. Gest, dźwięk i wyraz, PWN Warszawa, 1994.
◦ Cz. Sielużycki – Ręka pianisty, PWM Kraków, 1982.
◦ Muzyka fortepianowa, tomy I-XVI, prace specjalne, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.
◦ M.T. Łukaszewski – Przewodnik po muzyce fortepianowej, PWM Kraków, 2014.
◦ I. Poniatowska – Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku, Wyd. Rewasz Warszawa 1991.
◦ I. Poniatowska – Faktura fortepianowa Beethovena, NIFC 2013.
◦ I. Poniatowska – Historia i interpretacja muzyki. Z badań nad muzyką od XVII do XIX wieku, Kraków 1993.
◦ H. Neuhaus – Sztuka pianistyczna. Notatki pedagoga, PWM Kraków, 1970.
◦ A. Cortot – Rational Principles of Piano Technique, Editions Salabert, 1986.
◦ F.E. Kirby – Music for Piano: A Short History, Amadeus Press, 2003.
◦ M. Tomaszewski – Chopin. Człowiek, dzieło, rezonans, PWM Kraków, 2005.
◦ S. Bruhn – Przewodnik interpretacji pianistycznej, Wyd. Unia, 1998.

EFEKTY KSZTAŁCENIA – WIEDZA:

Absolwent kursu:
• posiada szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru wybranej specjalności oraz posiada wiedzę dotyczącą związanego z nią piśmiennictwa (K7_W02),
• posiada wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne itp.) oraz umiejętność samodzielnego posze-rzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności (K7_W06)

EFEKTY KSZTAŁCENIA – UMIEJĘTNOŚCI:

Absolwent kursu:
• posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych (K7_U01),
• samodzielnie interpretuje i wykonuje utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu, zgodnie z wymaganiami stylistycznymi (K7_U02),
• podczas realizacji własnych koncepcji artystycznych wykazuje się umiejętnością świadomego zastosowania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych (K7_U03),
• na bazie doświadczeń związanych z studiami pierwszego stopnia potrafi wykazywać się umiejętnością budowania i pogłębiania obszernego repertuaru w zakresie swojej specjalizacji, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze (K7_U04),
• na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i związanych z nimi tradycjach wykonawczych wykazuje się umiejętnością konstruowania i wykonywania spójnych i właściwych z punktu widzenia sztuki wykonawczej programów (K7_U05),
• kontynuując i rozwijając umiejętności nabyte na studiach pierwszego stopnia, poprzez indywidualną pracę utrzymuje i poszerza swoje zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych (K7_U08),
• posiada umiejętność szybkiego odczytania i opanowania pamięciowego utworów, ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci muzycznej (K7_U09),
• posiada umiejętność dogłębnego rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrorytmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznej itp. opracowywanych utworów (K7_U10),

• na bazie doświadczeń uzyskanych na studiach pierwszego stopnia wykazuje się umiejętnością świadomego stosowania technik pozwalających panować nad objawami stresu (K7_U13).
EFEKTY KSZTAŁCENIA - KOMPETENCJE SPOŁECZNE:
Absolwent kursu: • jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych (K7_K01), • posiada umiejętność krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej (K7_K04), • świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia (K7_K07).

semestr przedmiotu:	**I**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	I
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	9
rodzaj zajęć	wykłady, indywidualne	sposób zaliczenia	egzamin
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
Zakres szczegółowych treści programowych wyznaczają cele nauczania koncentrujące się na kształceniu wyobraźni artystycznej, która wspomagana wiedzą ogólnomuzyczną zdolna jest kreować samodzielnie prawidłową koncepcję artystyczną wykonania. Tak pojętą edukację pianistyczną realizuje się w oparciu o świadomą pracę nad poszerzaniem umiejętności pianistycznych studenta oraz wrażliwości jego słuchu muzycznego i dostosowuje do aktualnych potrzeb i możliwości konkretnej osoby. Program realizowany w trakcie semestru jest dowolny, należy jednak wziąć pod uwagę konieczność opracowania podczas jednego z semestrów I-IV i wykonania na egzaminie koncertu fortepianowego bądź innego utworu na fortepian z orkiestrą.			
METODY DYDAKTYCZNE:			
Zajęcia indywidualne, uwzględniające możliwość dyskusji na temat omawianych problemów wykonawczych oraz prezentację wykonania studenta konfrontowaną z pokazem gry pedagoga, analizę tekstu partytury, omówienie wykonania studenta zarejestrowanego na nośniku elektronicznym, a także krytyczna demonstracja nagrań innych pianistów.			
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:			
Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.			

semestr przedmiotu:	**II**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	II
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	9
rodzaj zajęć	wykłady, indywidualne	sposób zaliczenia	egzamin
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			

Zakres szczegółowych treści programowych wyznaczają cele nauczania koncentrujące się na kształceniu wyobraźni artystycznej, która wspomagana wiedzą ogólnomuzyczną zdolna jest kreować samodzielnie prawidłową koncepcję artystyczną wykonania. Tak pojętą edukację pianistyczną realizuje się w oparciu o świadomą pracę nad poszerzaniem umiejętności pianistycznych studenta oraz wrażliwości jego słuchu muzycznego i dostosowuje do aktualnych potrzeb i możliwości konkretnej osoby. Program realizowany w trakcie semestru jest dowolny, należy jednak wziąć pod uwagę konieczność opracowania podczas jednego z semestrów I-IV i wykonania na egzaminie koncertu fortepianowego bądź innego utworu na fortepian z orkiestrą.

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia indywidualne, uwzględniające możliwość dyskusji na temat omawianych problemów wykonawczych oraz prezentację wykonania studenta konfrontowaną z pokazem gry pedagoga, analizę tekstu partytury, omówienie wykonania studenta zarejestrowanego na nośniku elektronicznym, a także krytyczna demonstracja nagrań innych pianistów.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.

semestr przedmiotu:	**III**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	III
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	14
rodzaj zajęć	wykłady, indywidualne	sposób zaliczenia	egzaminy

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie i wykonanie I recitalu dyplomowego. Recital składa się z dowolnych utworów, trwających w sumie minimum 50 minut, niemniej oprócz repertuaru solowego może zawierać także koncert fortepianowy bądź inne dzieło przeznaczone na fortepian z orkiestrą. Utwór tego typu może pojawić się raz w programie obu recitali dyplomowych. Ponadto dopuszcza się powtórzenie ok. 30 minut (w obu recitalach łącznie) programu prezentowanego podczas studiów I lub II stopnia. Te kryteria wyznaczają zakres treści programowych, realizowanych w III semestrze.

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia indywidualne, uwzględniające możliwość dyskusji na temat omawianych problemów wykonawczych oraz prezentację wykonania studenta konfrontowaną z pokazem gry pedagoga, analizę tekstu partytury, omówienie wykonania studenta zarejestrowanego na nośniku elektronicznym, a także krytyczna demonstracja nagrań innych pianistów.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Semestr III kończy się wykonaniem w obecności komisji I recitalu dyplomowego, który jest jednocześnie egzaminem semestralnym i podlega tym samym prawom. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.
Warunki, jakie musi spełniać recital, są następujące:
• dowolny program (czas trwania min. 50 minut), program jednego z recitali dyplomowych może zawierać koncert fortepianowy lub inny utwór na fortepian z orkiestrą, • dopuszcza się możliwość powtórzenia około 30 minut (w obu recitalach łącznie) programu prezentowanego podczas studiów I lub II stopnia.

semestr przedmiotu:	**IV**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	IV
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	14
rodzaj zajęć	wykłady, indywidualne	sposób zaliczenia	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie i wykonanie II recitalu dyplomowego. Recital składa się z dowolnych utworów, trwających w sumie minimum 50 minut, niemniej oprócz repertuaru solowego może zawierać także koncert fortepianowy (bądź inne dzieło przeznaczone na fortepian z orkiestrą), o ile nie był wykonywany podczas I recitalu dyplomowego. Ponadto dopuszcza się powtórzenie ok. 30 minut (w obu recitalach łącznie) programu prezentowanego podczas studiów I lub II stopnia. Te kryteria wyznaczają zakres treści programowych, realizowanych w IV semestrze.

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia indywidualne, uwzględniające możliwość dyskusji na temat omawianych problemów wykonawczych oraz prezentację wykonania studenta konfrontowaną z pokazem gry pedagoga, analizę tekstu partytury, omówienie wykonania studenta zarejestrowanego na nośniku elektronicznym, a także krytyczna demonstracja nagrań innych pianistów.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Studia kończą się egzaminem dyplomowym, w skład którego wchodzą:
a) wykonanie dwóch recitali dyplomowych,
b) pisemna praca dyplomowa (magisterska) wraz z jej obroną. Semestr IV kończy się II recitalem dyplomowym oraz obroną pracy. Warunki dopuszczenia oraz szczegółowy tryb przeprowadzania i oceniania egzaminu dyplomowego określa Regulamin Studiów I i II stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.
Warunki, jakie musi spełniać recital, są następujące:
• dowolny program (czas trwania min. 50 minut), program jednego z recitali dyplomowych może zawierać koncert fortepianowy lub inny utwór na fortepian z orkiestrą, • dopuszcza się możliwość powtórzenia około 30 minut (w obu recitalach łącznie) programu prezentowanego podczas studiów I lub II stopnia.